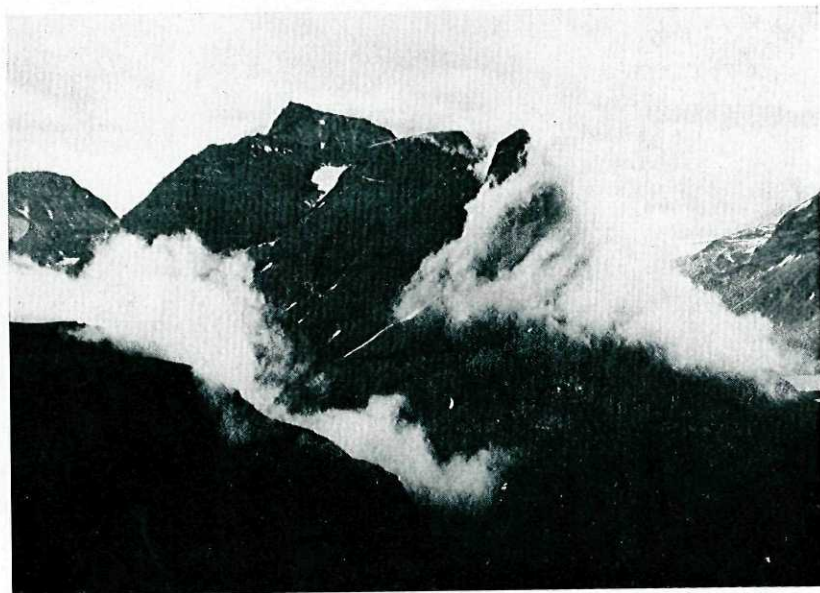

Fjell og strå.

Foto: Knut Bakken

Fotografering — en hobby for alle

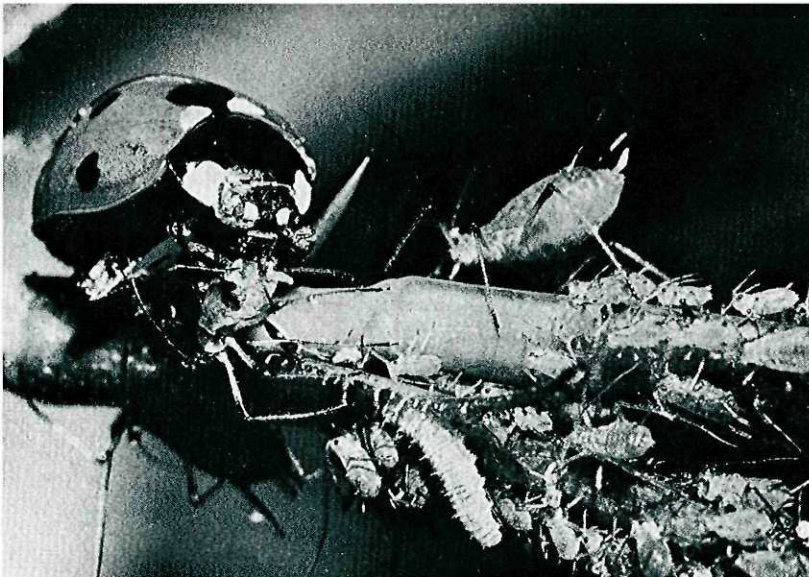
AV PASTRI

Fotografering er en hobby som vinner stadig nye venner, spesielt blant den yngre garde som får en viss innføring og trening i fotografering gjennom formingsfaget i ungdomsskolen. Mange kjøper seg sitt eget kamera, og benytter skolens mørkerom til fremkalling av sine bilder. Foreldre har også oppdaget at fotografering er en sunn hobby. Det får de unge til å beskjeftige seg med noe, det er ingen passiv hobby. Interessen for miljø, mennesker og natur ser ut til å øke kraftig når man i en kort tid har hatt fotografering som hobby. Man skal heller ikke glemme at fotografering er en hobby hele familien kan ha glede av, gjennom de bilder som blir tatt på turer o.l.

Når det gjelder utstyret som skal kjøpes, så er det helt klart at det ikke må kostbart utstyr til for å ta gode bilder. Riktignok kan mer avanserte kameraer løse flere oppgaver og benyttes til fotografering under forhold der det enkle kameraet ikke strekker til, men for den som ikke akter å gå alt for ivrig opp i fotograferingen, vil det enkle kamera være til glede og nytte.

Selv om kameraet ikke har en eneste innstilling er det likevel noen småting man bør huske på for å gjøre bildene bedre. Det viktigste er å holde kameraet støtt og trykke utløseren sakte ned. Unngå den feilen som mange gjør når de trykker utløseren hurtig ned. Da blir det som regel bevegelse i bildet. Kameraet blir holdt riktig foran øyet når man kan se alle fire kantene i søkeren tydelig. Hvis ikke alle fire kantene sees skarpt, kan kameraet holdes stille og øyet flyttes noen millimeter, til siden, opp, eller ned — inntil alle fire kantene sees klart.

Hvis kameraet ikke har avstandsinnstilling bør man ikke gå nærmere motivet enn 1,2—1,5 meter. Skarpest bilder får man mellom 2 og 10 meter. Med blitz bør ikke avstanden til motivet være mer

Et eksempel på god nærfotografering. «Maribøne spiser bladlus»

Foto: Knut Bakken

enn 2,5—3 meter med enkle kameraer. Er det røyk i rommet bør ikke avstanden være så stor en gang. Det er alltid viktig å holde et øye med bakgrunnen. Der finnes det ofte ting som kan forstyrre og ødelegge resten av bildet. (eks. lampetter, malerier, blomster, stolper, trær osv.) Dette kan unngås ved å gå noen skritt til siden, ned på kne, opp på en sten e.l. Bakgrunnen bør være så ensfarget og rolig som mulig. Himmel, ensfarget vegg, snø, en stor gardin og vann er eksempler på dette.

Vær ikke redd for å ta nærbilder. Ta derfor flere bilder på korteste tillatte avstand enn det De er vant til. Nærbildene kommer gjerne som et tillegg, ved at det tas både avstandsbilder og nærbilder av samme motiv. Avstandsbilder for å vise hvor tingene foregår, nærbildene for å vise hvem og hva.

Størst muligheter har selvfølgelig dem som fotograferer med speilreflekskameraer. Når det gjelder lysforholdene for denne typen kameraer registrerer eksponeringsmåleren det lys som reflekteres fra motivet, gjerne de nærmeste omgivelser. Ved fotografering av landskap bør man rette kameraet ned mot bakken for å måle, ellers vil lyset fra himmelen få for stor innvirkning og bildet vil bli for mørkt (underekspontert). Særlig i overskyet vær er det viktig at

Vinterdag på Selbuskogen.

Foto: Svein Aage Hatlelid

måleren ikke registrer himmellyset — under slike forhold er det lurt å måle lyset så nær motivet som mulig. Mål aldri lyset mot store mørke eller meget lyse flater — men finn en middels grå flate.

Noe av hensikten med speilreflekskameraene er å gi fotografen muligheten til å variere billedutsnittet, uten å forandre standpunkt. Dette kan gjøres ved å skifte objektiv. Ved å kombinere disse to ting, avstand og objektiv, kan man også forandre perspektivet i bildet. Går man nærmere og benytter en vidvinkel vil forgrunnen bli fremhevet, velger man større avstand og benytter teleobjektiv, så vil forgrunnen virke mindre og bakgrunnen større enn med normalobjektiv. Mellomringer og belgutstyr gir muligheten til å fotografere på meget kort hold med speilreflekskameraer — man kan gjerne få et motiv på 2 x 3 cm til å fylle hele bildet. Nærfotografering er forøvrig nesten en hobby for seg.

Det kan være grunn å legge til at for vinterfotografering trenger man ekstra forholdsregler for å få et brukbart resultat. Det gjelder alle kameratyper. Landskapsbilder om vinteren blir best i solskinn. La solen falle inn fra siden. I gråvær bør oppmerksomheten heller rettes mot nærbilder, portretter o.l. Med fargefilm i kameraet bør man ha et filter foran objektivet for å dempe på over-skuddet av blått lys. Dette er særlig viktig på høyfjellet. Med sort/hvitt-film bør man bruke gulfilter for å unngå at himmelen blir

